אמר רב יהודה אמר רב חבית מלאה מים. כך גיר׳ הקונטרס

דהא מדשוי להו השקה כמחוברים לטהרם מטומאה הוא הדין לענין

טבילה נמי ועוד דאמרינן בבילה (דף יח: ושם) מטבילין כלי על גבי

וקאמר לא עלתה לו טבילה משום מים שאובין ולא נראה

ל) ועירובין י. וש"כו. ב) כ"ל לן, ג) כתובות לב:, ד) [ג:], ב) [כדאיתא בנדרים מא.], ו) [שבת יג:], ז) והוא בחזקת טמא רש"ל, ה) ל"ל טריף, ט) גיר׳ רש״א,

תורה אור השלם 1. לא תִּרְצָח לא תִּנְאָף לא תגנב לא תענה בְרַעַךּ עִד שָׁקֶר:

שמות כ יב 2. וַעֲשִּׁיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זְמַם לַעֲשׁוֹת לְאָחִיוּ וּבַעַרְתָּ הָרֶע מִקּרְבֶּרְ: דברים יט יט

הגהות הב"ח

(מ) גמ' המראה והא מיבעיא: (ג) שם ורב :כר' יוחנן דאמר (ג) רש"י ד"ה והא כו׳ אהא פריך דאוקימנא: (ד) תום' ד"ה למר וכו' במקומו ואינו ניכר: ד"ה תניא וכו׳ טמא דאע"פ דהוו (ו) ד"ה לוקין וכו' פיי רש"י מקרא: (ז) בא"ד מכות מביאו תשלומין כלומר אינו :לריך

→ מוסף רש"י

ומראיהן כמראה יין כו׳ לא פסלוהו. דאע״ג דאיכא ג' לוגין שלמים, כיון דחזותייהו דחמרי לא פסלי (חוליו בו) שנפל לתוכן קורטוב חלב. שאינו דוחה את מראה המים, ומראיהן כמראה מים. כיון דליכח שיעורא במיא לא פסלי, דרבנן תרתי בעו, שיעורא וחזות ל (שם). הכל הולך אחר המראה. דכי היכי דאולת ברישא בתר חזותא ואמרת לא פסלוהו. סיפא זיל בתר חזותה ואימא פסלוהו ·(DD) לא שמיעא לי הא שמעתא. לכנ מלמידו דרב יהודה שהוא תלמיד של רב ושמואל, וחלה רב יוסף ונעקר מלמודו. וכשהיה שומע מימרא דרב ושמואל ואינו מכר לאותה שמועה, מתמיה ולאו תלמידו של לי שמועה זו ואביי תלמידו **מזכילו** (נדה לט. ע"פ נדרים מא.). את אמרת לה ניהלן. קודם חולייך (נדה לט.). שלא השם המביאן לידי מכות כר׳. המקרא המביאו לידי מלקות אינו מביאו לתשלומין, מלקות מלא תענה, תשלומין מכחשר זמס, וכיון דשני שמות הן חייב על שניהם (כתובות

חסר קורטוב גרסינן הכא ברישא ובסיפא: לא פסלוהו. משום דחסרו קורטוב אבל אי הוו מעיקרא שלשת לוגין שלמים ונפל לתוכן קורטוב יין ומראיהן כמראה יין פסלוהו. והא דתני רבי חייא הורידו את המקוה כי האי תנא סבירא ליה: לא פסלוהו. טעמא דסיפא

נמי משום דחסר קורטוב הוי וגבי

יין נמי הוי מלי למיתני כי האי גוונא

ברישא וניתנינהו בחדא בבא הכי

שלשת לוגין מים חסר קורטוב שנפל

לתוכן קורטוב יין או חלב בין

שמראיהן כמראה מים בין שמראיהן

כמראה יין לא פסלוהו אלא כי אורחא

דמילתא קתני להו שהיין שהוא אדום

הופך את המים ממראיהן אבל החלב

אין דרכו להפוך את מראיתן: הכל

הולך אחר המראה. וגבי יין אפילו

הוו מעיקרא שלשת לוגין שלמין כיון

דמראיהן כמראה יין לא פסלוהו. ורב

כוותיה סבר ליה וגבי חלב אע"ג

דמעיקרא חסר קורטוב הוו משלים

להו חלב: והא מיבעיא בעי לה כו'.

אהא (ג) פרכינן דאוקימנא לרב כרבי

יוחגן בן נורי ולא כרבנן: דבעי רב

פפא. רב דאמר לעיל לא פסלוהו

היכי תני מי תני חסר קורטוב ברישא

ואי הוו שלמים פסלו ודלא כרב ואיהו

דאמר כר' יוחנן או דלמא רב לא

תני ברישה חסר קורטוב ואמרה

למילתיה דלעיל אפילו כרבנן דרבנן

תרוייהו בעו שיעורא וחזותא ורב

דאמר כדברי הכל דכולי עלמא חזותא

מיהת בעינן: לרבה פשיטה ליה.

דרב תני חסר קורטוב ברישה דלה

בעי תנא המא אלא שיעורא ורב

דקפיד נמי אחזותא כר' יוחנן בן נורי

אמרה למילתיה: אמר רב יוסף לא

שמיעה לי הח שמעהה. תלמידו של

רב יהודה אני ולא שמעתי מפיו

שמועה זו דאמרן לעילי בשמיה ג' לוגין

מים שנפל לתוכן כו': א"ל אביי כו'.

רב יוסף חלה ושכח תלמודום והיה

אביי מזכירו מה שקיבל הימנו: ואם

אמרת ניהלן. כששנית משנה זו אמרת

לנו עליה ההיא מימרא דרב יהודה

אמר רב ופירשת לנו דרב לא הוה

תני חסר קורטוב ברישא ואמר

למילתיה לדברי הכל: הטובל שם.

באותו מקום: לא עלתה לו טבילה.

שמא כל מים שהיו בחבית עומדים

יחד ושמא בא זה ראשו ורובו במים

שאובין חה אחד מן הפוסלין את התרומה!! אי אפשר לשלשת לוגין

כו'. לא גרסינן דהא ודאי אפשר. אלא חיישינן לשמא וסיפא דמילתא

חסר קורטוב שנפל לתוכן קורטוב יין ומראיהן כמראה יין ונפלו למקוה לא פסלוהו "וכן ג' לוגין מים חסר קורטוב שנפל לתוכן קורטוב חלב ומראיהן כמראה מים ונפלו למקוה לא פסלוהו ר' יוחנן בן נורי אומר הכל הולך אחר המראה 🕫 הא מיבעיא בעי לה רב פפא דבעי רב פפא רב תני חסר קורטוב ברישא אבל שלשה לוגין לתנא קמא פסלי ואתא ר' יוחנן למימר הכל הולך אחר המראה ורב שומר כר' יוחנן בן נורי או דלמא ברב לא 😕 תני חסר קורטוב ברישא ור' יוחנן בן נורי כי פליג אסיפא הוא דפליג ורב דאמר כדברי הכל לרב פפא מיבעיא ליה לרבא פשיטא ליה ⁴אמר רב יוסף לא שמיעא לי הא שמעתא אמר ליה אביי את אמרת סלה ניהלן והכי אמרת ניהלן דרב לא תני חסר קורטוב ברישא ורבי יוחגן אסיפא פליג ורב דאמר כדברי הכל ואמר רב יהודה אמר רב יחבית מליאה מים שנפלה לים הגדול המובל שם לא עלתה לו מבילה חיישינן לשלשה לוגין שלא יהו במקום אחר ודוקא לים הגדול דקאי וקיימא אבל נהרא בעלמא לא תניא נמי הכי חבית מליאה יין שנפלה לים הגדול הטובל שם לא עלתה לו מבילה חיישינן לשלשה לוגין שאובין שלא יהו במקום אחד יוכן ככר של תרומה שנפל שם ממא מאי וכן מהו דתימא התם אוקי גברא אחזקיה הכא אוקי תרומה אחזקה קמ"ל: מתני מטידיז אנו באיש פלוני שחייב לחבירו מאתים זוז ונמצאו זוממין לוקין ומשלמין שלא השם המביאן לידי מכות מביאן לידי תשלומין דברי ר' מאיר וחכ"א יכל המשלם אינו לוקה מעידין אנו באיש פלוני שהוא חייב מלקות ארבעים ונמצאו זוממין לוקין שמונים משום עד שקר ומשום לא תענה ברעך ברעך י

→

לגו מנא הא המים שבתוכו שאובין ולא מיערבי ובהשקה בעלמא יי עדיף להו אלא ודאי נעשין מחוברין גם לענין טבילה לכך נראה דגרסינן במילתיה דרב יהודה חבית מלאה יין ולכך לא עלתה לו טבילה דמי הים קוו וקיימי ושמא עדיין הוא לבור ועומד במקומו (ד) ואיסור ניכר וטובל ביין אבל נהרא בעלמא לא דודאי מתערב במים ואז לא היה בעין ועלתה לו טבילה ומיירי ביין לבן שאינו משנה מראית המים דאי ביין אדום ניחזי אם שינה מראית המים אם לא: תניא נמי הכי חבית מלאה יין. וגם רש"י לא גרים הכא מים כי אם יין דאם לא כן מאי קאמר וכן ככר של תרומה שנפל לשם טמא (ה) והא שוראפיין בעינייהו ולא נתערבו מ"מ אינה מקבלת טומאה (וטהרה) [דטהרו] בהשקה דהרי הם מחוברין למקוה והכי תנן בבילה (דף יח:) מטבילין כלי ע"ג מימיו לטהרו:

מימיו לטהרו והיכי סלקא ליה טבילה

לוקין ומשלמין שלא השם המביאן לידי מכות מביאן לידי תשלומין. פי׳ (ו) מקרא דמביאן לידי מכות דהיינו מלא תענה אינו מביאן לידי תשלומין אלא מקרא ועשיתם לו כאשר זמס ומש"ה לוקה ומשלם משמע דאי ליכא אלא חד קרא אינו לוקה ומשלם וקשה הא אמרי׳ בהשוכר את הפועלים (ב"מ דף נא. ושם) החוסם פי פרה לדוש בה לוקה ומשלם אע"ג דליכא אלא חד לאו דלא תחסום לכך פירש ה"ר מאיר מבורגוני דה"ק שלא השם המביאן לידי מכות (י) אינו לריך להביאן לידי תשלומין דתשלומין לא בעו אזהרה דאי בעו אזהרה ודאי לא לקי דלא למלקות אתא כי אם לתשלומין כדאמרינן (לקמן דף יג:) לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד אין לוקין עליו אלא לא בעו אזהרה דליכא אזהרה בשן ועין וכתיב שלם ישלם בלא אזהרה הלכך לא תענה למלקות

אתא וכן בהך דלא תחסום ע"כ

דאוהרה דלא תחסום לא אתיא אלא למלקות דתשלומין ממילא נפקא דכיון דאינו רשאי לחסום דין הוא שישלם מה שראויה לאכול

באותה שעה דליכא למימר דאזהרה אתא לממון ולא למלקות מוכחא דמשום שמא הוא דאמרינן לקמן טעמא משום דמוקמינן דאם כן לכתוב קרא בלשון עשה האכל שור בדישו ושמענא שפיר גברא אחזקיה: מניא נמי הכי. דחיישינן בים הגדול למשקין הנופלין דאם לא האכיל חייב אלא ע"כ אזהרה כי אתא למלקות אתא: בו שהם עומדים במקומם: חבית של יין גרסינן בברייתה והכי גרסינן בתוספתה (דמקוחות פ"ה ה"ט): וכן ככר של תרומה שנפל שם.

אחר שטבל זה ועלה: טמא. שמא היין עומד במקומו ונטמא מחמת האדם וחזר וטימא את הככר: **מאי וכן**. פשיטא כיון דחיישת לשמא היין עומד במקומו איכא למיחש שנטמא הככר: מהו דחימא. אף על גב דלגבי טבילה חיישינן לגבי ככר לא חיישיטן דהא מילחא ספיקא היא אי קאי יין בדוכתיה אי לא וגבי גברא הוא דאמריטן לא עלתה לו טבילה אוקי גברא אחזקיה שוהוא טמא היה ובטבילת ספק אתה בא לטהרו אל מטהרנו מספק והכא נמי אוקי תרומה אחזקה והיא בחזקת טהורה קיימא קמ"ל: בותנר' שלא השם המחייבו מלקום מחייבו השלומין. מלקום משום לא תענה ומשלומין משום כאשר זמם: השם. המקרא: כל המשלם אינו לוקה. דכתיב כדי רשעתו משום רשעה אחת אחה מחייבו ואי אתה מחייבו משום שתי רשעיות. ובמסכת כתובות (דף לב:) מקשיטן ונימא כל הלוקה אינו משלם וילקו כל הזוממין ולא ישלמו ומשניטן בפירוש רבתה חורה עדים זוממין לחשלומין ויליף לה התם: **אין לוקין אלא ארבעים.** משום כאשר זמם אבל משום לא תענה לא לקי כדמפרש בגמרא: **גבו'** מוליא

יועשיתם לו כאשר זמם דברי ר' מאיר

וחכ"א יאין לוקין אלא ארבעים: **גמ'**

של תרומה טמא: מתני׳

מעידנו באיש פלוני שחייב לחבירו מאתים זוז ונמצאו זוממין לוקין ומשלמין דברי ר' מאיר. פי' לוקין שעברו על לא תענה ומשלמין מדכתיב ועשיתם לו כאשר זמם. וחכ"א כל המשלם אינו לוקה

בשלמא

בד א ב מיי׳ פ״ז מהל׳ מהואות הלכה י סמג עשין רמח טוש"ע י"ד סי רא סעיף כג: בה ג מיי שם הלי ח

[ל"ל פ"ו הל' י] סמג שם: בה ד [שמ]: בו ה מיי פי״ם מהלי עדות הל' א ופי"ח מהלכות סנהדרין הלכה ב :טח"מ סיי לח

עדות הלי א סמג נשין קי:

רבינו חננאל [חסר קורטוב] מים שנפל

לתוכן קורטוב ומראיהן כמראה היין ונפלו למקוה לא פסלוהו. ג' לוגין חסר קורטוב ונפל לתוכן קורטוב חלב והרי מראיהן כמראה מים ונפלו למקוה לא פסלוהו ר' יוחנן בן נורי אומר הכל הולך אחר הנראה: ואקשינן. איני דפשטה רב כר׳ יוחנן בן נורי ור׳ חייא כרבנן והא רב פפא ברישא דמתני' הכי תני לה ג' לוגין מים חסר קורטוב ונפל לתוכן , קורטוב יין לא פסלו המקוה הא ג' לוגיז מים שנפל לתוכן קורטוב יין פסלי המקוה ור׳ יוחנן בן נורי אומר הכל הולך הנראה וכיון שמראיהן כמראה יין אע״פ שנפל לתוך ג׳ לוגין לא פסלו המקוה ורב דאמר כר' יוחנן בן נורי או דלמא רב מתניתין ג' לוגין שנפל לתוכן קורטוב יין לא פסלו המקוה תני לה ורב דאמר לדברי הכל ור׳ יוחנן כן נורי בחלב הוא דפליג ואסיפא דקתני ג׳ לוגין חסר קורטוב הוא דפליג אבל ארישא מודה. ואמרינן רב פפא הוא . דמיבעיא ליה אבל רבא פשיטא ליה. וראינו משניות מדוקדקות שאין כתוב בהן ברישא דמתניתיז חסר קורטוב ל)

צ.) שהוא חלק א' מח' בשמינית: רב יוסף כשחלה איעקר ליה תלמודיה ושכח ממנו לפיכך היה אומר לא שמיעא לי הא שמעתא רב חבית מליאה מים שנפל לים הגדול הטובל באותו מקום לא עלתה

לו מרילה לתי שאי

אפשר ג) לג׳ לוגין מים

שלא יהיו במקום אחד.

ותניא כוותיה. ודווקא

בים הגדול דקוו וקיימי

ל)חבית שנשברה בים

ומרא' אותו מקום כמרא'

יין הטובל באותו מקום לא עלתה לו טבילה ולא

עוד אפילו נפל שם ככר

וקיימא לן כרב לדברי הכל 3). קורטוב מפורש

בהמוכר את הספינה (דף